

Social- og ældreminister Astrid Krags talepapir

Anledning	Samråd om GDPR og hvidvask og frivillige foreninger
Dato / tid	5. marts kl. 10.30 – 12.00
Talens varighed	7 min.
Sted	Landstingssalen

Samrådsspørgsmål O stillet af Anni Matthiesen (V) og Stén Knuth (V):

Hvad er ministerens holdning til, at GDPR- og hvidvaskningsreglerne kan betyde, at § 18-midler, hvis formål er at understøtte frivilligt socialt arbejde mhp. at forebygge og afhjælpe sociale og sundhedsmæssige problemer, i sidste ende kan betyde, at der bliver færre midler og dermed færre tilbud og aktiviteter til udsatte borgere, og hvilke konsekvenser vurderer ministeren herudover, at reglerne kan have for socialt udsatte borgere, idet der blandt andet henvises til beslutningsforslag nr. B 101 om forslag til folketingsbeslutning om at undtage mindre foreninger fra hvidvaskningsregler og persondataforordningen?

Samrådsspørgsmål P stillet af Anni Matthiesen (V) og Stén Knuth (V):

Agter ministeren at gøre noget ved det forhold, at frivillige foreninger indirekte tvinges til at betale høje bankgebyrer for at have en foreningskonto, fordi kontoen er en forudsætning for f.eks. at kunne modtage § 18-midler?

Det talte ord gælder

[Indledning]

Tak for ordet. Og tak for anledningen til at drøfte vilkårene for den lokale frivillige sociale indsats.

Jeg vil nu besvare samrådsspørgsmål O, og så vender jeg tilbage til samrådsspørgsmål P.

Indledningsvist vil jeg bemærke, at jeg er ressortminister for det frivillige sociale område. Det vil sige, at det rige foreningsliv, der findes på kultur-, idræt- og folkeoplysningsområdet, ikke er mit gebet.

[§ 18 er en vigtig del af den økonomiske infrastruktur for det frivillige sociale område]

§ 18 midlerne er en vigtig del af at understøtte den lokale frivillige indsats, som finder sted i kommunerne rundt omkring i landet.

Prioriteringen af midlerne og stadfæstelsen i servicelovens § 18 er en anerkendelse af, at den frivillige sociale indsats er af stor betydning for lokalsamfundene.

§ 18 midlerne er især med til at understøtte de små foreninger, der kan flyve under radaren herinde på Christiansborg og i de forskellige større ansøgningspuljer, der udmøntes hvert år på det sociale område.

I kommunerne kender man de lokale frivillige sociale foreninger, og man ved - måske igennem det lokale frivilligcenter - hvor deres forcer ligger i forhold til de forskellige grupper af borgere, de hjælper: Udsatte børn og familier, hjemløse eller ældre medborgere.

Så jeg vil sige, at jeg helt grundlæggende er enig med spørgerne i, at § 18 midlerne er vigtige for civilsamfundet på det sociale område – og vigtige for samfundet som sådan.

[Civilsamfundet må ikke være en helle]

Som vi netop har hørt min kollega erhvervsministeren redegøre for, er det imidlertid sådan, at der er en række forhold i relation til hvidvask, som vi ikke kan negligere – heller ikke i forhold til de frivillige foreninger på det sociale område.

De frivillige foreninger er en del af samfundet, og vi kan ikke uden videre fritage dem fra de krav, der gælder andre steder.

Især fordi – som min kollega erhvervsministeren også nævnte – at vi har set, at det ikke er alle små foreninger, der har gode hensigter.

Jeg vender tilbage hertil i besvarelsen af samrådsspørgsmål P.

I forhold til udfordringen for frivillige sociale foreninger og reglerne for GDPR er jeg blevet oplyst af min kollega justitsministeren, at der i øjeblikket pågår en national evaluering af databeskyttelsesreglerne.

I den forbindelse undersøger Justitsministeriet bl.a. de generelle muligheder for at begrænse databeskyttelsesforordningens anvendelse på mindre aktører, herunder frivillige sociale foreninger.

Som led i evalueringen er der desuden gennemført en erfaringsindsamling, hvor interessenter fra den frivillige verden har haft mulighed for at bidrage – og vi kunne høre på erhvervsministerens indhentede bidrag fra justitsministeren, at det er der ganske mange, der har. Hvis jeg husker rigtigt, så kunne erhvervsministeren referere justitsministeren for, at der er givet over 230 siders hørings svar, så det er noget, der er en interesse for derude.

Justitsministeriet forventer at afrapportere på de nævnte undersøgelser i 1. halvår 2021 – og i den forbindelse vil jeg bede om at få oversendt evalueringen, så jeg kan tage evt. pointer i forhold til det frivillige sociale område med videre.

[Den frivillige sociale sektor arbejder konstruktivt med – og § 18 står stærkt]

Jeg vil gerne i denne sammenhæng understrege, at nok kan der være udfordringer for frivillige sociale foreninger – både med hvidvaskningsreglerne og databeskyttelsesreglerne – men jeg hører fra interessenter, at der også er positive tilbagemeldinger.

Under ministeriet har vi jo både Center for Frivilligt Socialt Arbejde, der er det landsdækkende støtte- og udviklingscenter på det frivillige sociale område, og Frivilligrådet, der rådgiver undertegnede og Folketinget om spørgsmål, der angår den frivillige sociale sektor.

Center for Frivilligt Socialt Arbejde – eller CFSA – har i forbindelse med støtte og rådgivning til foreninger og frivillige om GDPR en række tilbud, som omfatter en online guide, faglige artikler og nyheder, rådgivning via mail og telefon samt kurser og webinarer.

Det er tilbud, som den lokale frivillige sociale sektor i høj grad har taget vel imod. Siden maj 2018 har CFSA afholdt flere end 40 landsdækkende og lokale kurser og webinarer om, hvordan foreninger håndterer GDPR-reglerne. Der har deltaget over 1800 foreninger og personer.

Derudover rådgiver CFSA også foreninger og frivillige om økonomi og foreningskonti i banker.

Frivilligrådet har netop i februar 2021 udgivet en rapport, der ser på, hvordan det står til med uddelingen af § 18 midler. Det ser faktisk rigtigt godt ud. På landsplan har der fra 2008-2018 været en stigning i kommunernes udgifter til frivilligt socialt arbejde på godt 40 mio. kr. Hvor der i 2008 var udgifter for ca. 153 mio. kr., er det steget til ca. 194 mio. kr. i 2018. Det svarer til en stigning på 26,1 procent.

Undersøgelsen indeholder også interviews med foreninger og kommuner, der beretter om de gode erfaringer i samarbejdet mellem kommuner og foreninger i forbindelse med fordelingen af § 18.

Undersøgelsen kommer med otte anbefalinger til det gode samarbejde om § 18 midlerne mellem kommuner og foreninger – og nævner i øvrigt ikke GDPR- eller hvidvaskproblematikkerne.

Samrådsspørgsmål P - Agter ministeren at gøre noget ved det forhold, at frivillige foreninger indirekte tvinges til at betale høje bankgebyrer for at have en foreningskonto, fordi kontoen er en forudsætning for f.eks. at kunne modtage § 18-midler?

Jeg vil nu besvare samrådsspørgsmål P.

Jeg vil sige, at helt overordnet er bankgebyrer ikke mit bord.

Men som min kollega erhvervsministeren også har nævnt, er der i øjeblikket et arbejde i gang i en arbejdsgruppe bestående af repræsentanter for foreningslivet, bankerne og myndighederne, som i fællesskab udarbejder forslag til mulige løsninger, der kan mindske byrderne for foreninger

på hvidvaskområdet, uden at gå på kompromis med indsatsen mod hvidvask og terrorfinansiering.

Jeg er bekendt med historier – som fx fra Holstebro, hvor en forening for udsatte børn og unge har skullet betale mere i bankgebyrer, end de modtog i § 18 midler. Det er selvfølgelig ikke hensigtsmæssigt.

I arbejdsgruppen sidder også FriSe – den landsdækkende medlemsorganisation for de lokale frivilligcentre og selvhjælpsorganisationer. De lokale frivilligcentre kender problemstillingen, og det er rigtigt fint, at de sidder dér og kan være med til at finde løsninger.

Når arbejdsgruppen afrapporterer vil jeg bede om at få oversendt anbefalinger – og også her ser på, hvad der kan tages med videre inden for mit ressortområde.

Tak for ordet.